

ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬಂದ ಈ ವಿಚಾರ ತಿಳಿಸಲು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ' ಎಂದರು. ಆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಉಡುಪಿಯ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಮಠದ ಚೌಕಿಯಲ್ಲಿ ಊಟಕ್ಕೆ ಆಹ್ವಾನ ಬರುವುದೆಂದರೆ ಅದು ರಾಜಮಠದೆಯಂತಿತ್ತು. ಪ್ರತಿ ಎರಡು ವರುಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಉಡುಪಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಆರಾಧನೆಯನ್ನು ಸರಣಿಯಲ್ಲಿ ಆರಾಧಿಸುವ ಪರ್ಯಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಪರ್ಯಾಯ ಓಲಾರೋಹಣ ಮಾಡುವ ಶ್ರೀಗಳು ತಮ್ಮ ಕಾಲಾವಧಿಯ ಆರಾಧನೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಇನ್ನೊಂದು ಮಠಕ್ಕೆ ಆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹಸ್ತಾಂತರಿಸುವುದನ್ನು 'ಪರ್ಯಾಯೋತ್ಸವ' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪರ್ಯಾಯೋತ್ಸವದ ಮೂಲಕ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಆರಾಧನೆಯ ಹಕ್ಕನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡ ಪರ್ಯಾಯ ಶ್ರೀಗಳು ಪ್ರತಿದಿನ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಪೂಜೆ ಮುಗಿಸಿ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಊಟ ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಸ್ಥಳವನ್ನು 'ಚೌಕಿ' ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಪರ್ಯಾಯ ಶ್ರೀಗಳೂ ಅಲ್ಲದೆ, ಅವರು ಆಹ್ವಾನಿಸಿದ ಉಳಿದ ಮಠಾಧೀಶರ ಜೊತೆಗೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಭಕ್ತರಿಗೆ, ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಿದ ಪಂಡಿತರಿಗೆ, ಪರ್ಯಾಯ ಶ್ರೀಗಳ ವಿಶೇಷ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಪಾತ್ರರಾದ ಗೃಹಸ್ಥರಿಗೆ ಊಟೋಪಚಾರದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಊಟದ ವಿಶೇಷ ಅಂದರೆ ಪಂಚಭಕ್ತ ಪರಮಾನ್ವ ಮತ್ತು ನೂರರ ಅಂಚೆಗೆ ಬರುವಷ್ಟು ವ್ಯಂಜನಗಳು ನಿತ್ಯವೂ ಆ ಊಟದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು. ಇಂಥ ಊಟಕ್ಕೆ ಯಾರ್ಯಾರನ್ನೆಲ್ಲ ಆಹ್ವಾನಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಆಹ್ವಾನಿತರನ್ನು ಪಂಚಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಅನಧಿಕೃತ ನಿಯಮವೂ ಇದ್ದು ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಒಬ್ಬ ಪಾರುಪತ್ಯಗಾರರೂ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಚೌಕಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿದ್ದು ಚೌಕಿಯ ಊಟಕ್ಕೆ ಆಹ್ವಾನಿಸಲ್ಪಟ್ಟವರನ್ನು ಗೌರವದಿಂದ ಸ್ವಾಗತಿಸುವುದು ಪದ್ಧತಿ.

ಗೋವಿಂದ ಭಟ್ಟರು ಪುತ್ರಿಗೆ ಶ್ರೀಗಳ ಆಹ್ವಾನ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರು. ವಾರಬಿಟ್ಟು ಕಾಲ್ನಡಿಯಲ್ಲೇ ಉಡುಪಿ ತಲುಪುವಾಗ ರಾತ್ರಿ ಒಂಬತ್ತು ಗಂಟೆಯಾಗಿತ್ತು. ಪುತ್ರಿಗೆ ಮಠಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಮಠದ ಮೆಟ್ಟಲು ಏರುವಾಗ ಅವರನ್ನು ಪಾರುಪತ್ಯಗಾರರು ಋಷಿಯಿಂದ ಸ್ವಾಗತಿಸಿದರು. 'ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಈಗ ವಿಶ್ರಾಂತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ನಾಳೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಅವರ ಭೇಟಿಗೆ ಅವಕಾಶ' ಎಂದರು.

ಮರುದಿನ ಗೋವಿಂದ ಭಟ್ಟರಿಗೆ ಶ್ರೀಗಳ ದರ್ಶನವಾಯಿತು. ಶ್ರೀಗಳ ಇದ್ದಿರನ ಪಂಚಿಯಲ್ಲೇ ಭಟ್ಟರಿಗೆ ಭಜನಿ ಭೋಜನವೂ ಆಯಿತು. ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಭಟ್ಟರು ಹತ್ತಾರು ಬಗೆಯ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಮೆಲ್ಲುವಾಗ ಮುಜುಗರ ಪಡುತ್ತಾ 'ಸ್ವಲ್ಪ ಸಾಕು' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಅವರ ಇದಿರಿದ್ದ ಶ್ರೀಗಳು ಋದ್ಧಾಗಿ, 'ಇರಲಿ ಆಚಾರೇ, ಸ್ವಲ್ಪ ಹಾಕಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ' ಎಂದು ಅವರನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಸಿ ಋಷಿಪಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಯಂತ್ರತಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಿದವರಿಗೆ ಮಠಮಾನ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಪಾರವಾದ ಗೌರವ ಇತ್ತು. ಅದೂ ಕೇರಳಕ್ಕೆ

ಹೋಗಿ ಬಂದವರೆಂದರೆ, ಅದು ದೊಡ್ಡ ಸಾಧನೆ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲೂ ಇತ್ತು. ಇಷ್ಟಕ್ಕೂ ಈ ಮಂತ್ರತಂತ್ರಗಳೆಲ್ಲ ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ತುಳುಲಿಪಿಯಲ್ಲಿ ದಾಖಲೆಗೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಉಡುಪಿ ಮಠದ ಸ್ವಾಮಿಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮಾತೃಭಾಷೆಯು ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ವಿಜೃಂಭಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಅಭಿಮಾನ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಇರಬಹುದು.

ಸಂಜೆಯ ಹೊತ್ತು ಶ್ರೀಗಳು ಗೋವಿಂದ ಭಟ್ಟರನ್ನು ತಮ್ಮ ಇದ್ದಿರ ಕುಳಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಶ್ರೀಚಕ್ರಾರಾಧನೆ, ಯಂತ್ರರಾಜ ಯಂತ್ರಾರಾಧನೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆದರು. ಆಮೇಲೆ 'ಮಠಶೀಲೆಗಳಿಗೆ ಇವುಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಗೃಹಸ್ಥರ್ಮದಲ್ಲಿ ಇರುವವರಿಗೆ ಇದು ತುಂಬಾ ಪ್ರಯೋಜನವಾದೀತು' ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ, 'ದೇವರು ಮೆಚ್ಚುವ ಹಾಗೆ ಈ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಲೋಕಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿ' ಎಂದು ಫಲಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆ ನೀಡಿ ಹರಸಿದರು. ಈ ವಾರ್ತೆ ಆ ಸಂಜೆಯೇ ಉಳಿದ ಏಳುಮಠಗಳ ಸ್ವಾಮಿಗಳಿಗೂ ತಲುಪಿತು. ಅಂಥವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಶ್ರೀಗಳು ಗೋವಿಂದ ಭಟ್ಟರನ್ನು ತಮ್ಮ ಮಠಕ್ಕೂ ಕರೆಯಿಸಿ ಶಾಲು ಹಾಕಿ ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆ ನೀಡಿ ಯಥೋಚಿತವಾಗಿ ಗೌರವಿಸಿದರು.

ಈ ವಿಚಾರ ಕುಪ್ಪಣ್ಣ ಭಟ್ಟನ ಮನೆಗೆ ಲೋಕಾಭಿರಾಮವಾಗಿ ಅಂದರೆ ಪಿಲಿಂಗುಳಿ ಶಾಂತಾರಾಮ ಐತಾಳರ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಯಿತು. ಐತಾಳರು ಕುಪ್ಪಣ್ಣ ಭಟ್ಟನ ತಂದೆಯ ಶ್ರಾದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಆಯಾಚಿತವಾಗಿ ಅದರ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಿತ್ತು. ಆಗಲೇ ಕುಪ್ಪಣ್ಣ ಭಟ್ಟನೂ ಈ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ 'ಗೇಸುದ್ದಿ' (ಗಾಸಿಪ್) ಯನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದ. ಮತ್ತು 'ಎಲಾ ಇವನ?' ಎಂಬಂತೆ ಗೋವಿಂದ ಭಟ್ಟರ ಬಗ್ಗೆ ತನ್ನಲ್ಲಿದ್ದ ಮಾತೃರ್ಯವನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ವೃದ್ಧಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ. ಈಗ ಅವನಲ್ಲಿ ಈ ಗೋವಿಂದಭಟ್ಟನಿಗಿಂತ ಒಂದು ಗುಲಗಂಜಿಯಷ್ಟಾದರೂ ತಾನು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಎಂಬುದನ್ನು ಊರಮಂದಿಗೆ ತೋರಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಮನಸಾಯಿತು. ಜೊತೆಗೆ ಅದು ಉಡುಪಿಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಕಿವಿಗೂ ಬೀಳಬೇಕು, ತಾನೂ ಚೌಕಿ ಊಟಕ್ಕೆ ಆಹ್ವಾನಿಸಲ್ಪಡಬೇಕು ಎಂಬ ಭಾವ ಅವನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯತೊಡಗಿತು.

ಶ್ರಾದ್ಧದ ಊಟ ಮುಗಿದು, ಎಂಜಲೆಲೆ ತೆಗೆಯುವಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಕುಪ್ಪಣ್ಣಭಟ್ಟ ಶಾಂತಾರಾಮ ಐತಾಳರನ್ನು ಹತ್ತಿರ ಕರೆದು, 'ಹೌದಾ ಐತಾಳರೇ, ನಾನು ಶ್ರಾದ್ಧಕರ್ಮದಲ್ಲಿದ್ದುದರಿಂದ ಆ ಗೋವಿಂದನ ವಿಚಾರವನ್ನು ನೀವು ಯಾರಿಗೋ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಕೇಳಲಾಗಲಿಲ್ಲ! ಅವನಿಗೆ ಉಡುಪಿ ಮಠಗಳು ಶಾಲು ಹೊದಿಸಿ ಗೌರವಿಸಿದ್ದು ನಿಜವೇ?' ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ. ಶಾಂತಾರಾಮ ಐತಾಳರು 'ಹೌದು ಹೌದು' ಎನ್ನುತ್ತಾ ತಾನು 'ಗೋವಿಂದ ಭಟ್ಟರ ಅಪ್ಪ ಈಶ್ವರ ಭಟ್ಟರಿಂದ, ಅದನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡೆ' ಎಂದರು. ಆಮೇಲೆ 'ನನ್ನಲ್ಲಿ ಆ ಗೋವಿಂದ ಈ ವಿಚಾರ ಈ ತನಕ ಹೇಳಿದ್ದಿಲ್ಲ. ನಾನೂ ಅವನ ಅಪ್ಪ ಹೇಳಿದ ಎಂದು ಅವನನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಶ್ವರ ಭಟ್ಟರು ಸುಮ್ಮನೆ

ಯಾಕೆ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ?' ಎಂದರು.

ಕುಪ್ಪಣ್ಣ ಭಟ್ಟನಿಗೆ ಐತಾಳರು ತನ್ನನ್ನು ಬಹಳ ನಾಜೂಕಿನಿಂದ ಕೇಳಂದಾಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅನಿಸಿ ಸಿಟ್ಟು ಬಂತು. ಆದರೆ ಆ ಸಿಟ್ಟನ್ನು ಐತಾಳರ ಇದಿರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸದ ಕುಪ್ಪಣ್ಣ ಭಟ್ಟನಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪೌರುಷವನ್ನು ಈ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಶ್ರಾದ್ಧಕ್ಕೆ ಬಂದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಈ ಕ್ಷಣವೇ ತೋರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಹುಚ್ಚು ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿತು. ಅವನು 'ಅದು ನಿಜ ಆಗಿರಬಹುದು ಐತಾಳರೇ. ನಮ್ಮ ಉಡುಪಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳೆಲ್ಲ ಬೇಕಾದದ್ದು ಆ ಗೋವಿಂದನಂಥ ಅರೆಬರೆ ಕಲಿತವರೇ' ಎಂದು ಗೋವಿಂದ ಭಟ್ಟರನ್ನೂ ಉಡುಪಿ ಅಪ್ಪ ಮಠಾಧೀಶರನ್ನೂ ಒಟ್ಟಿಗೇ ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜಕರು ಎನ್ನುವಂತೆ ಬಿಂಬಿಸಿ, 'ನೀವು ಈ ದಿನ ಶ್ರಾದ್ಧದ ಊಟ ಮಾಡುವಾಗ ಹೋಳಿಗೆ ತಾನೇ ತಿಂದಿದ್ದು?' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ 'ಈ ಕ್ಷಣ ನಿಮಗೆ ಎರಡು ಜಿಲೇಬಿ ತಂದು ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿರಿಸುತ್ತೇನೆ ನೋಡಿ' ಎನ್ನುತ್ತ ತನ್ನ ಎರಡೂ ಅಂಗೈಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿ ಏನೋ ಧ್ಯಾನಿಸುವ ಹಾಗೆ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿದ.

ಎರಡೇ ಎರಡು ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಅವನು ಕಣ್ಣು ತೆರೆದಾಗ ಅವನ ಅಂಗೈಯಲ್ಲಿ ಅದೇ ತಾನೇ ಸಿದ್ಧವಾದ ಎರಡು ಜಿಲೇಬಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಬೆರಗಾದ ಐತಾಳರು 'ಅರೇ! ಎಂಥ ಅದ್ಭುತ' ಎಂದು ಕಣ್ಣು ದೊಡ್ಡದು ಮಾಡಿ ನೋಡಿದವರೇ, ದಡಕ್ಕನೆ ಎದ್ದು ನಿಂತು ಕುಪ್ಪಣ್ಣ ಭಟ್ಟರಿಗೆ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ, 'ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಸಾಧಕರು ಸ್ವಾಮಿ ನೀವು. ನಾನು ತಿಳಿದ ಹಾಗೆ ಇದು ಆ ಗೋವಿಂದ ಭಟ್ಟನಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ' ಎಂದು ಒಳಗೊಳಗೇ ಭಯಭೀತರಾದರು. ಜೊತೆಗೆ 'ಈತ ಅಪಾಯಕಾರಿ' ಅಂದುಕೊಂಡು 'ಬರುತ್ತೇನೆ ಸ್ವಾಮೀ ಬರುತ್ತೇನೆ' ಎನ್ನುತ್ತಾ ಅಲ್ಲಿಂದ ಕಾಲ್ನಡುತ್ತರು.

ಶ್ರಾದ್ಧಕ್ಕೆ ಬಂದವರೆಲ್ಲ ಈ ಚಮತ್ಕಾರವನ್ನು ನೋಡಿ ಕುಪ್ಪಣ್ಣ ಭಟ್ಟನು ಅಸಾಮಾನ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಂದುಕೊಂಡರು. ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿದ್ದ ಕೆಲವರು ಒಳಗೊಳಗೇ ಐತಾಳರ ಹಾಗೇ ಭಯಭೀತರಾದರೆ, ಇನ್ನು ಕೆಲವರು 'ಈ ಮನುಷ್ಯ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೆ ಏನೂ ಮಾಡಬಹುದು' ಎಂಬಂತೆ ತಮ್ಮೊಳಗೇ ಆಡಿಕೊಂಡು ಬೇಗ ಬೇಗನೇ ಹೊರಟು ಹೋದರು.

ಈ ವಾರ್ತೆ ಕಣಪನಹಿತ್ತು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲೆಡೆ ಹಬ್ಬಿತು. ಅದು ಗೋವಿಂದ ಭಟ್ಟರ ಕಿವಿಗೂ ಬಿತ್ತು. ಭಟ್ಟರು ಸುಮ್ಮನಿದ್ದರೂ ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರು ಅವರಲ್ಲಿ 'ಹೌದಾ ಗೋವಿಂದಣ್ಣ, ಅದು, ಎಂಥಾದ್ದು?' ಎಂದು ಕುತೂಹಲ ತೋರಿದಾಗ ಸಣ್ಣಗೆ ಮುಗುಳು ನಕ್ಕ ಭಟ್ಟರು, 'ಅಂಥದ್ದೆಲ್ಲ ಯಾವ ಕರ್ಮಕ್ಕೆ?' ಎಂದು ಹೇಳಿದರೇ ವಿನಾ ಮುಂದೆ ಮಾತೇ ಬೆಳೆಸಲಿಲ್ಲ. ಕುಪ್ಪಣ್ಣ ಭಟ್ಟನಿಗೆ ಈ ಸುದ್ದಿಯೂ ತಲುಪಿತು. ಗೋವಿಂದ ಭಟ್ಟ ತನ್ನನ್ನು 'ಪುಸ್ಕೆ' ಎಂದು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದ ಎಂಬ ಸಿಟ್ಟಾಗಿ, 'ಎಲಾ ಈ ಗೋವಿಂದನಿಗೆ ಅಷ್ಟೂ ಧಿಮಾಕೇ?' ಎಂದುಕೊಂಡ. ಆಮೇಲೆ ಅವನು ಊರ ಒಳಗೆ ನಡೆಯುವ ಸಭೆ ಸಮಾರಂಭಗಳಲ್ಲಿ ತಾನೊಬ್ಬ ಮಹಾಮಂತ್ರವಾದಿ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಲು ಮುಂದಾದ. ಮದುವೆ ಸೀಮಂತ ಉಪನಯನಗಳೆಲ್ಲ ಅವನಿಗೆ